

انحلال، مجلس، شاه، مل، د، حاکمان، جنگ جهانی، (1294 ش.)

با شروع جنگ جهانی اول، دولت‌های استعمارگر روسیه و انگلستان می‌کوشیدند ایران را در جنگ بر ضد آلمان وارد کنند. از این رو ارتش خود را به سوی ایران حرکت دادند. روس در شمال و انگلیس در جنوب، نیروهای خود را پیاده کرد. پس از حرکت نیروهای روسیه به طرف تهران، شماری از نمایندگان مجلس به نشانه اعتراض به تجاوز قوای بیگانه به کشور و نادیده گرفتن استقلال و تمامیت ارضی ایران، به سمت قم حرکت کردند و عملاً مجلس سوم به پایان رسید. با این حال، به مدت چهار سال، مجلس تعطیل و مطبوعات توقیف شد. این عده، بعداً کمیته دفاع ملی را تأسیس کردند که آنان نیز کاری از پیش نبردند. در این میان، احمد شاه نیز تصمیم به تغییر پایتخت گرفت و طی تلگرافی به دولتین روس و انگلیس اطلاع داد. خبر تصمیم‌گیری احمدشاه برای خروج از تهران، سفرای روس و انگلیس را به تکاپو واداشت تا شاه را از این تصمیم بازدارند. در نهایت احمدشاه را تهدید کردند که اگر از تهران خارج شود، پدرش را به جای وی به سلطنت خواهند نشاند. احمدشاه که اوضاع را چنین دید، به شرط انصراف روس‌ها از ورود به تهران، از رفتن به اصفهان خودداری کرد. در این زمان حاکمیت ایران نیز به علت بی‌لیاقتی سران کشور، شدیداً ضعیف شده بود.

وفات احمد نسایی معروف به "شیخ الاسلام" محدث شهیر مسلمان (303 ق) ابو عبدالرحمن احمد بن شعیب نسایی محدث مشهور مسلمان معروف به شیخ الاسلام در سال 220 ق در یکی از روستاهای خراسان متولد شد. در سنین جوانی به مصر رفت و در این کشور اقامت گزید. وی در مصر در علوم فقه و حدیث به استادی رسید. شیخ الاسلام در سفری به دمشق از فضایل اهل بیت پیامبر اسلام بسیار سخن گفت، از این رو، مخالفین، چندین بار او را مضروب کردند تا این که بر اثر همان آزارها بدرد حیات گفت. درباره‌ی تاریخ وفات، محل وفات و دفن او اتفاقی در میان تاریخ‌نگاران نیست، اما برخی گفته‌اند که سرانجام به مکه رفت و در آن جا ساکن شد. از آثار او می‌توان به کتاب خصایص امیرالمومنین (ع) اشاره کرد. شیخ الاسلام همچنین صاحب کتاب سُنن نسایی است که یکی از کتاب‌های مهم اسلامی در سیره‌ی نبوی به شمار می‌رود. شیخ الاسلام به هنگام وفات، 83 سال داشت.

درگذشت وکیل الزعایا "کریم خان زند" مؤسس و فرمانروای سلسله‌ی زندیه (1193 ق) کریم خان زند، مؤسس خاندان پادشاهی زند، در 1119 ق در نزدیکی ملایر به دنیا آمد. نادرشاه افشار برای تضعیف خاندان زند و قبایل آن‌ها، ایشان را به دره‌ی گز کوچ داد و برخی از آن‌ها از جمله کریم خان را به خدمت سپاه خود درآورد. کریم خان رشادت فراوانی در جنگ‌ها از خود نشان داد و در جنگ هند، مورد توجه نادر قرار گرفت. کار کریم خان کم کم بالا گرفت و قصد برگرداندن خاندان افشاریه را داشت. این کار مدتی به طول نیانجامید و جنگ‌های متعددی روی داد که با پیروزی کریم به پایان رسید. وی در 1163 ق به تخت قدرت تکیه زد و خود را وکیل الرعایا نامید. کریم خان به سادگی زندگی می‌کرد و به امنیت مردم و علم و دانش اهمیت می‌داد. وی سرانجام در 74 سالگی درگذشت و در شیراز به خاک سپرده شد. مسجد، بازار و حمام وکیل از جمله آثار دوره‌ی اوست.

وقوع توفان عظیم و گردباد وحشتناک در بنگلادش (1970م) در اوج مبارزات مردم بنگلادش برای کسب استقلال از پاکستان، توفانی سهم‌گین در سیزدهم نوامبر 1970م در این کشور به وقوع پیوست. بر اثر توفان بزرگ بنگلادش دویست هزار نفر کشته و حدود هشتصد هزار تن مجروح شدند. همچنین بر اثر این گردباد عظیم، صدها هزار تن دیگر از مردم این کشور آواره شدند و خسارات بسیاری بر خانه‌ها، مزارع، کارخانه‌ها و دیگر مؤسسات اقتصادی وارد گردید.